

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

10

Na temelju članka 18. stavka 4. Zakona o zdravlju životinja (»Narodne novine«, broj 152/22) ministrica poljoprivrede donosi

NAREDBU

O PROVEDBI I FINANCIRANJU MJERA SPRJEČAVANJA, KONTROLE I NADZIRANJA BOLESTI ŽIVOTINJA NA PODRUČJU REPUBLIKE HRVATSKE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom Naredbom određuju se mjere za sprječavanje, kontrolu, nadziranje i iskorjenjivanje bolesti iz članka 6. stavka 1. Zakona o zdravlju životinja (»Narodne novine«, broj 152/22, u daljnjem tekstu: Zakon) te način financiranja.

Odgovornosti i obveze za zdravlje životinja

Članak 2.

(1) Subjekti i druge relevantne fizičke ili pravne osobe odgovorni su za:

- zdravlje držanih životinja,
- razboritu i odgovornu uporabu veterinarskih lijekova, ne dovodeći u pitanje ulogu i odgovornost veterinara,
- svođenje rizika od širenja bolesti na najmanju moguću mjeru,
- dobar uzgoj životinja,
- poduzimanje odgovarajućih biosigurnosnih mjera u pogledu držanih životinja i proizvoda za koje su odgovorni, koje su primjerene vrsti i kategoriji držanih životinja i proizvoda te vrsti proizvodnje i
- poduzimanje biosigurnosnih mjera u pogledu divljih životinja, prema potrebi.

(2) Subjekti i druge relevantne fizičke ili pravne osobe trebaju posjedovati odgovarajuće znanje o:

- bolestima životinja, između ostalog o bolestima koje se mogu prenijeti na ljude,
- načelima biosigurnosti,
- interakciji između zdravlja životinja, dobrobiti životinja i zdravlja ljudi,
- dobroj praksi u uzgoju životinja za životinjske vrste pod njihovom brigom i
- otpornosti na liječenje, uključujući antimikrobnu rezistenciju, i njezine implikacije.

(3) Subjekti i druge relevantne fizičke ili pravne osobe dužni su odmah i bez odgađanja prijaviti veterinaru ukoliko postoji:

- sumnja da je životinja bolesna ili
- u slučaju pojave pobačaja, neuobičajenih uginuća i drugih znakova bolesti ili znatnog smanjena proizvodnje bez utvrđenog uzroka.

(4) Veterinari pri obavljanju svojih aktivnosti:

- poduzimaju sve odgovarajuće mjere kako bi spriječili unošenje, razvoj i širenje bolesti,
- poduzimaju mjere kako bi se osiguralo rano otkrivanje bolesti davanjem pravilne dijagnoze i diferencijalne dijagnoze kako bi se isključila ili potvrdila prisutnost bolesti,
- imaju aktivnu ulogu u:

- podizanju svijesti o zdravlju životinja i svijesti o interakciji između zdravlja životinja, dobrobiti životinja i ljudskog zdravlja,
- sprečavanju bolesti,
- ranom otkrivanju i brzom odgovoru na bolesti,
- podizanju svijesti o otpornosti na liječenje, uključujući antimikrobnu rezistenciju, i njezine implikacije,
- surađuju s nadležnim tijelom, subjektima, stručnjacima za životinje i držateljima kućnih ljubimaca u provođenju mjera za sprečavanje i kontrolu bolesti predviđenih ovom Naredbom i
- održavaju i razvijaju svoje stručne sposobnosti povezane s njihovim područjima aktivnosti koje pripadaju u područje primjene ove Naredbe.

(5) Veterinari su dužni nakon prijave sumnje na bolest bez odlaganja provesti istraživanje kako bi se bolest potvrdila ili isključila, a koje po potrebi uključuje klinički pregled na reprezentativnom uzorku, uzimanje odgovarajućih uzoraka i laboratorijsko pretraživanje.

(6) Laboratoriji, postrojenja i druge fizičke ili pravne osobe koje rukuju uzročnicima bolesti u cilju istraživanja, obrazovanja, dijagnoze ili proizvodnje cjepiva i drugih bioloških proizvoda, uzimajući u obzir sve relevantne međunarodne standarde:

- poduzimaju odgovarajuće biosigurnosne, biozaštitne i bioizolacijske mjere kako bi spriječili širenje uzročnika bolesti i njihov naknadni kontakt sa životinjama izvan laboratorija ili drugog postrojenja u kojemu se rukuje uzročnicima bolesti u te svrhe i

- osiguravaju da premještanje uzročnika bolesti, cjepiva i drugih bioloških proizvoda između laboratorija ili drugih postrojenja ne dovodi do rizika širenja bolesti s popisa i emergentnih bolesti.

(7) Službeni laboratoriji za zdravlje životinja, uključujući i nacionalne referentne laboratorije osiguravaju da se nadziranje bolesti te obavješćivanje i izvješćivanje o njima, koji su predviđeni u ovoj Naredbi i Zakonu, temelje na najsvremenijim, čvrstim i pouzdanim laboratorijskim analizama, pretragama i dijagnozama.

(8) Rezultati i izvješća koja pružaju službeni laboratoriji podložni su načelima poslovne tajne i povjerljivosti te dužnosti obavješćivanja nadležnog tijela koje ih je u tu svrhu odredilo, neovisno o fizičkoj ili pravnoj osobi koja je zatražila laboratorijske analize, pretrage ili dijagnoze.

II. KONTROLA, NADZIRANJE I ISKORJENJIVANJE BOLESTI ŽIVOTINJA

Opća obveza nadziranja bolesti

Članak 3.

(1) U slučaju pojave kliničkih znakova karakterističnih za bolest iz članka 6. stavka 1. Zakona, u vrsta s popisa i vektorskih vrsta kada je primjenjivo, provodi se istraživanje s ciljem njihovog potvrđivanja ili isključivanja koje uključuje klinički pregled i po potrebi uzorkovanje.

(2) Troškovi uzorkovanja, laboratorijske pretrage i klinički pregled životinja iz ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna.

Postupanje u slučaju pobačaja držanih životinja

Članak 4.

(1) Svaki pobačaj kobile, magarice, krave, ovce, koze i krmače mora biti prijavljen veterinaru odmah bez odlaganja.

(2) Od životinje koja je pobacila ovlaštenu veterinar mora uzeti odgovarajuće uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij u svrhu utvrđivanja uzročnika pobačaja prema tablici iz Dodatka II ove Naredbe.

(3) Na pretragu je potrebno dostaviti krv i pobačeni fetus, ili organe fetusa, ili posteljicu, ili lohije te od krave, ovce i koze koje su pobacile, obavezno i bris rodnice.

(4) Iznimno, ukoliko nije moguće uzeti fetus i organe fetusa, posteljicu ili lohije, navedene u stavku 3. ovoga članka, uzima se krv životinje koja je pobacila.

(5) Troškovi uzorkovanja i laboratorijske pretrage iz ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna.

BOLESTI KATEGORIJE A

Članak 5.

(1) Nadziranje bolesti kategorije A provodi se u skladu s programima nadziranja:

- a) Program nadziranja afričke svinjske kuge (klasa: 322-02/22-01/33),
- b) Program nadziranja visokopatogene influence ptica u peradi (klasa: 322-02/22-01/34)

c) Program nadziranja visokopatogene influence ptica u divljih ptica (klasa: 322-02/22-01/35) i

d) Programom nadziranja drugih bolesti kategorije A (klasa: 322-02/22-01/36).

(2) Obvezno cijepljenje protiv infekcije virusom newcastleske bolesti te mjere nadziranja bolesti i kontrola imunosti određene su Programom kontrole infekcije virusom newcastleske bolesti (klasa: 322-02/22-01/37).

(3) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna.

(4) Troškove provedbe cijepljenja protiv infekcije virusom newcastleske bolesti z stavka 2. ovoga članka podmiruje subjekt, dok se troškovi mjera nadziranja bolesti te kontrole imunosti podmiruju iz državnog proračuna.

BOLESTI KATEGORIJE B

Članak 6.

(1) Nadziranje infekcije virusom bjesnoće te kontrola imunosti oralnog cijepljenja lisica protiv bjesnoće provodi se u skladu s Programom nadziranja infekcije virusom bjesnoće (klasa: 322-02/22-01/38).

(2) Nadziranje infekcije bakterijama *Brucella abortus*, *B. melitensis*, *B. suis* u populaciji goveda provodi se u skladu s Programom nadziranja infekcije bakterijama *Brucella abortus*, *B. melitensis*, *B. suis* u populaciji goveda (klasa: 322-02/22-01/39).

(3) Iskorjenjivanje infekcije bakterijama *Brucella abortus*, *B. melitensis*, *B. suis* u populaciji ovaca i koza provodi se u skladu s Programom iskorjenjivanja infekcije bakterijama *Brucella abortus*, *B. melitensis*, *B. suis* u populaciji ovaca i koza (klasa: 322-02/22-01/41).

(4) Iskorjenjivanje infekcije kompleksom *Mycobacterium tuberculosis* (*M. bovis*, *M. caprae* i *M. tuberculosis*) u goveda provodi se u skladu s Programom iskorjenjivanja infekcije kompleksom *Mycobacterium tuberculosis* (*M. bovis*, *M. caprae* i *M. tuberculosis*) u goveda (KLASA: 322-02/22-01/40).

(5) Troškovi provođenja mjera iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna.

(6) Troškovi provođenja mjera iz stavka 4. ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna, osim ukoliko je programom propisano da određene troškove provedbe mjera snosi subjekt.

Cijepljenje kućnih ljubimaca protiv bjesnoće

Članak 7.

(1) Svi psi u Republici Hrvatskoj starosti 90 dana i više moraju biti cijepljeni protiv infekcije virusom bjesnoće sukladno uputi proizvođača cjepiva.

(2) Svi psi moraju biti označeni injektibilnim transponderom prije premještanja u svrhu promjene vlasništva, a najkasnije 90 dana od dana štenjenja ili prije cijepljenja iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Revakcinacija se mora provesti najkasnije do datuma do kojeg vrijedi prethodno cijepljenje navedeno u putovnici za kućne ljubimce.

(4) Cijepljenje pasa koji nisu revakcinirani do roka iz stavka 3. ovoga članka, smatra se primovakcinacijom te se u rubriku 2 Odjeljka V. putovnice za kućne ljubimce ponovno upisuje i datum od kada vrijedi cijepljenje sukladno uputi proizvođača cjepiva.

(5) Preporuča se cijepljenje mačaka i pitomih vretica protiv infekcije virusom bjesnoće.

(6) Ovlašteni veterinar dužan je svako cijepljenje protiv infekcije virusom bjesnoće upisati u bazu Lysacan i u odgovarajuću rubriku Odjeljka V. putovnice za kućne ljubimce u skladu s točkom 2. Priloga III. Uredbe (EU) 576/2013 od 12. lipnja 2013. o nekomercijalnom premještanju kućnih ljubimaca i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 998/2003 i to:

– datum cijepljenja (rubrika 1)

– datum od kada vrijedi cijepljenje samo u slučaju primovakcinacije (rubrika 2)

– datum do kada vrijedi cijepljenje (rubrika 3).

(7) Za cijepljenje pasa, mačaka i pitomih vretica može se koristiti samo monovalentno cjepivo od umrtvljenih, visokoimunogenih sojeva virusa bjesnoće.

(8) Troškove provođenja mjera iz ovoga članka snosi subjekt, odnosno držatelj kućnog ljubimca.

Bolesti kategorije C

Članak 8.

(1) Nadziranje enzootske leukoze goveda provodi se u skladu s Programom iskorjenjivanja enzootske leukoze goveda (klasa: 322-02/22-01/42).

(2) Nadziranje infekcije virusom bolesti Aujeszzkoga provodi se u skladu s Programom nadziranja i iskorjenjivanja infekcije virusom bolesti Aujeszzkoga (klasa: 322-02/22-01/43).

(3) Cijepljenje protiv bolesti plavog jezika provodi se na zahtjev subjekta inaktiviranim cjepivom koje sadrži serotip 4, u skladu s uputom proizvođača.

(4) Cijepljenje iz stavka 3. ovoga članka obvezno se upisuje u VetIs aplikaciju.

(5) Nadziranje bolesti akvatičnih životinja s ciljem ostvarivanje statusa slobodno od bolesti provodi se u skladu s Programom nadziranja bolesti akvatičnih životinja (klasa: 322-02/22-01/45).

(6) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna.

(7) Troškove provedbe cijepljenja iz stavka 3. ovoga članka podmiruje subjekt.

(8) Troškovi provođenja mjera iz stavaka 2. i 5. ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna, osim ukoliko je programima propisano da određene troškove provedbe mjera snosi subjekt.

Ehinokokoza

Članak 9.

(1) Svi psi moraju biti tretirani protiv trakavice *Echinococcus* spp. prilikom cijepljenja protiv infekcije virusom bjesnoće.

(2) Preporuča se dehelmintizacija pasa najmanje jednom godišnje te sukladno epidemiološkoj situaciji i češće u skladu s preporukom veterinara.

(3) Dehelmintizacija iz stavaka 1. i 2. ovoga članka mora biti provedena odobrenim veterinarsko-medicinskim pripravkom koji sadrži prazikvantel i koji je namijenjen tretiranju protiv trakavice *Echinococcus* spp., a primjena i postupanje s izmetom pasa nakon tretiranja provodi se sukladno uputi proizvođača.

(4) Troškove dehelmintizacije snosi subjekt, odnosno držatelj kućnog ljubimca.

BOLESTI KATEGORIJE D I E

Bedrenica

Članak 10.

(1) Obvezno cijepljenje protiv bedrenice, bedrenični distrikti te mjere kontrole bolesti određuju se Programom kontrole bedrenice (klasa: 322-02/22-01/46).

(2) Troškovi provođenja mjera iz ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna.

Bolesti kopitara

Članak 11.

(1) U svrhu ranog otkrivanja te praćenja prevalencije određenih bolesti kopitara, određuje se provedba Programa nadziranja, praćenja prevalencije i proširenosti infekciozne anemije kopitara, virusnog arteritisa konja, durine i groznice zapadnog Nila (klasa: 322-02/22-01/47).

(2) Troškovi provedbe mjera iz ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna.

Bolesti ptica u zatočeništvu

Članak 12.

(1) U svrhu ranog otkrivanja klamidioze ptica određuje se provedba Programa nadziranja klamidioze (klasa: 322-02/22-01/48).

(2) Troškove provođenja mjera iz ovoga članka snosi subjekt.

III. BIOSIGURNOST NA OBJEKTIMA U KOJIMA SE DRŽE ŽIVOTINJE

Opće odredbe biosigurnosti za sve objekte u kojima se drže životinje

Članak 13.

(1) Na svim objektima na kojima se drže životinje, subjekti moraju provoditi odgovarajuće biosigurnosne mjere koje su primjerene:

- vrsti proizvodnje, vrsti i kategoriji držanih životinja i proizvoda i
- rizicima povezanim s zemljopisnim položajem i klimatskim uvjetima, i lokalnim okolnostima i praksama.

(2) Subjekti su dužni:

- osigurati zaštitu primarnih proizvoda od kontaminacija koje dolaze iz zraka, tla, vode, stočne hrane, gnojiva, veterinarsko-medicinskih proizvoda, sredstava za zaštitu bilja i biocida te zbog skladištenja, rukovanja i zbrinjavanja otpada,
- provoditi mjere vezane uz zdravlje i dobrobit životinja te zdravlje bilja koje imaju utjecaj na zdravlje ljudi,
- čistiti sve prostorije i objekte koje upotrebljavaju u primarnoj proizvodnji i s njom povezanim djelatnostima, uključujući i prostorije i objekte za skladištenje i rukovanje hranom za životinje, te ih, ako je to potrebno nakon čišćenja, dezinficirati na odgovarajući način,
- čistiti i, ako je to potrebno nakon čišćenja, na odgovarajući način dezinficirati opremu, spremnike, sanduke, vozila i plovila,
- koliko god je to moguće osiguravati čistoću životinja koje se upućuju na klanje i, prema potrebi, životinja namijenjenih proizvodnji,
- koristiti vodu za piće ili čistu vodu kad god je potrebno da bi se spriječila kontaminacija,
- za napajanje životinja mora se koristiti čista i pitka voda te najmanje jednom godišnje, ukoliko voda nije iz sustava javne vodoopskrbe, provoditi analizu vode za piće namijenjene životinjama na objektu,
- osigurati da hranom rukuje osoblje dobrog zdravlja koje je educirano o rizicima za zdravlje,
- koliko god je to moguće spriječiti da životinje i štetnici uzrokuju kontaminaciju,
- skladištiti i rukovati otpadom i opasnim tvarima tako da se spriječi kontaminacija,
- sprečavati unošenje i širenje zaraznih bolesti kojima se ljudi mogu zaraziti putem hrane, tako što će poduzimati mjere predostrožnosti pri uvođenju novih životinja i prijavljivati nadležnom tijelu sumnju na izbijanje takvih bolesti,
- uzimati u obzir rezultate svih relevantnih analiza obavljenih na uzorcima koji su uzeti od životinja ili na drugim uzrocima koji su važni za zdravlje ljudi i životinja,
- pravilno upotrebljavati aditive za hranu za životinje i veterinarsko-medicinske lijekove, kako je propisano odgovarajućim zakonodavstvom,
- poduzimati odgovarajuće radnje radi uklanjanja nedostataka nakon što budu obaviješteni da su isti utvrđeni tijekom službene kontrole i
- na prikladan način i najmanje tri godine čuvati evidencije o mjerama koje poduzimaju radi kontrole opasnosti (kao što su podatci o vrsti i podrijetlu hrane kojom su hranjene životinje, liječenjima životinja, pojavama bolesti i rezultatima dijagnostičkih pretraga, izvješćima o obavljenim pregledima životinja ili proizvoda životinjskog podrijetla).

(3) Provedba mjera biosigurnosti obavezna je i za prijevoznike životinja, veterinare, veterinarske inspektore te sve ostale osobe koje zbog prirode posla dolaze u kontakt sa životinjama.

(4) Troškove provedbe biosigurnosnih mjera određenih ovom naredbom snosi subjekt.

Dodatne mjere biosigurnosti u objektima na kojima se drže svinje

Članak 14.

(1) Subjekti koji drže svinje dužni su redovito provoditi biosigurnosne mjere, ovisno o načinu držanja, broju i kategoriji svinja na objektu te njihovoj namjeni, kako slijedi:

a) Objekti u kojima se svinje drže na otvorenom prostoru:

1) Otvoreni prostor mora biti ograđen dvostrukom ogradom na način da je unutarnja ograda izgrađena od odgovarajućeg materijala kojeg nije moguće podizati niti savijati od tla, najmanje visine 120 cm. Ukoliko se koristi mreža, otvori mreže moraju biti veličine koja onemogućuje izlazak najmanje kategorije svinja izvan ograde. Vanjska ograda se sastoji od sustava pod naponom električne struje (električni pastir). Vanjska ograda mora biti postavljena na udaljenosti ne manjoj od 30 cm, a ne većoj od 50 cm od unutarnje ograde, najmanje visine 80 cm s time da žica pod naponom mora biti najmanje dvostruka, tako da je niža postavljena na visini od 30 cm, a viša na visini od 80 cm od tla;

2) Subjekt je dužan redovito provjeravati ogradu s vanjske i unutarnje strane te ju odgovarajuće održavati;

3) Svinje koje se drže na otvorenom moraju biti označene odgovarajućim oznakama u skladu s posebnim propisima;

4) Subjekt je dužan svakodnevno provjeravati zdravstveno i brojno stanje svinja te ažurno voditi registar svinja i

5) Subjekt je osim mjera navedenih u ovom podstavku, dužan provoditi sve ostale mjere biosigurnosti propisane podstavcima b), c) i d) ovoga stavka, ovisno o broju svinja.

b) Za objekte do 10 svinja:

1) objekt mora biti ograđen, ulaz u nastambe mora biti pod kontrolom;

2) u objekt se smiju uvoditi samo svinje koje zadovoljavaju sve uvjete zdravlja životinja, premještanja i sljedivosti u skladu s Zakonom;

- 3) zabranjen je prijevoz i kretanje svinja radi prirodnog pripusta u druge objekte;
  - 4) novouvedene svinje moraju se najmanje 14 dana držati odvojeno od drugih svinja;
  - 5) provoditi redovito čišćenje i pranje nastambi gdje se drže svinje;
  - 6) provoditi dezinfekciju vozila i nastambi u skladu s tehnološkim zahtjevima, korištenjem odobrenog dezinficijensa u propisanoj koncentraciji;
  - 7) provoditi deratizaciju i dezinfekciju u skladu s tehnološkim zahtjevima;
  - 8) koristiti posebnu odjeću i obuću prilikom boravka u nastambi u kojoj se drže svinje ili osigurati pranje odjeće te pranje i dezinfekciju obuće odmah po izlasku iz nastambe;
  - 9) osigurati propisano zbrinjavanje uginuća, krutoga gnoja, gnojevke i otpadnih voda nastalih tijekom držanja svinja;
  - 10) ulaz u nastambe sa svinjama dozvoljen je samo članovima domaćinstva i stručnim osobama (veterinari, stručni radnici);
  - 11) prilikom svakog ulaska u nastambu sa svinjama veterinari i stručni radnici moraju provoditi preventivne biosigurnosne mjere za sprječavanje unošenja i širenja bolesti i to: korištenje zaštitne obuće i odjeće, primjenu načela asepse i antiseptičnosti, čišćenje, pranje i dezinfekcija obuće pri izlasku i
  - 12) vozila kojima se prevoze svinje moraju biti očišćena, oprana i dezinficirana odmah nakon istovara.
- c) Za objekte od 11 do 100 svinja, uključujući mjere propisane točkom (b) ovoga stavka i:
- 1) radnicima i posjetiteljima osigurati zaštitnu odjeću i obuću;
  - 2) na ulazima u krug objekta mora biti dezbarijera za vozila i osoblje i
  - 3) za rad u nastambi sa svinjama potrebno je osigurati zaštitnu odjeću i obuću samo za tu namjenu te je zabranjen izlazak iz kruga objekta u istoj zaštitnoj odjeći i obući.
- d) Za objekte od 101 i više svinja, uključujući mjere propisane točkama b) i c) ovoga stavka i:
- 1) osigurati osobu za održavanje dezbarijera i evidenciju o tome;
  - 2) svi zaposlenici obvezni su pri ulasku u krug objekta dezinficirati ruke i obuću;
  - 3) osigurati garderobe za zaštitnu odjeću i obuću, odvojeno »čisto« i »nečisto« i sanitarni čvor za pranje ruku, te po potrebi prostor za tuširanje;
  - 4) obvezno je presvlačenje u zaštitnu odjeću svih osoba koje rade na objektu prilikom ulaska u krug objekta, a koja se nakon uporabe mora propisno odložiti u garderobnom ormariću za »nečisto«;
  - 5) zabranjen je izlazak iz kruga objekta u zaštitnoj odjeći i obući i njihovo iznošenje;
  - 6) osigurati praonicu zaštitne odjeće;
  - 7) organizirati rad na način da se onemogući nekontrolirano i nepotrebno kretanje zaposlenika unutar kruga objekta;
  - 8) zabranjeno je držanje drugih vrsta životinja u nastambi gdje se drže svinje;
  - 9) o svim posjetiteljima mora biti vođena evidencija s datumom ulaska i izlaska sa svrhom posjete;
  - 10) vozila mogu ući u krug objekta samo prolaskom kroz dezbarijeru s dezinficijensom i po odobrenju odgovorne osobe;
  - 11) o svim vozilima koja ulaze na objekt mora se voditi evidencija s datumom ulaska i izlaska te svrhom posjeta;
  - 12) posjetitelji mogu ući na objekt nakon provedene dezinfekcije prema naputku odgovorne osobe, a na objektu se mogu kretati samo u njihovoj pratnji uz obvezno nošenje zaštitne odjeće i obuće;
  - 13) zabranjeno je unošenje i iznošenje pribora, alata ili opreme s objekta;
  - 14) obvezno je organizirati prehranu zaposlenika u krugu objekta;
  - 15) strogo je zabranjeno unošenje u objekt hrane za ljude od strane pojedinaca, osobito svinjskog mesa i proizvoda podrijetlom od svinjskog mesa;
  - 16) zaposlenici objekta ne smiju držati svinje u svom domaćinstvu;
  - 17) zaposlenici objekta ne smiju raditi u drugim objektima za uzgoj svinja;
  - 18) zaposlenici objekta ne smiju sudjelovati u lovu na divlje svinje niti obavljati ikakve poslove oko živih ili mrtvih (uginulih ili ustrijeljenih) divljih svinja i
  - 19) zaposlenici koji su slučajno bili u kontaktu s bolesnim ili sumnjivim svinjama, njihovim dijelovima ili proizvodima, obvezni su o tome obavijestiti odgovornu osobu, prije ulaska u krug objekta.

(2) Za provedbu mjere iz stavka 1. podstavka a) točke 1) ovoga članka, subjekti koji drže svinje na otvorenom imaju pravo na sufinanciranje u skladu s Odlukom koju donosi ministar.

(3) Biosigurnosne mjere iz ovoga članka provode se ne dovodeći u pitanje provedbu dodatnih mjera određenih posebnim propisima.

Dodatne mjere biosigurnosti u objektima na kojima se drži perad

Članak 15.

Radi sprječavanja unosa i širenja bolesti u uzgoje peradi, subjekti koji drže perad s 250 i više jedinki dužni su redovito provoditi minimalno sljedeće mjere biosigurnosti:

- a) provoditi dezinfekciju vozila i nastambi u skladu s tehnološkim zahtjevima, korištenjem odobrenog dezinficijensa u propisanoj koncentraciji te o istome voditi evidenciju;
- b) na ulazima u krug objekta mora biti postavljena dezbarijera za, osoblje i posjetitelje;
- c) o svim vozilima koja ulaze u krug objekta mora se voditi evidencija s datumom ulaska i izlaska te svrhom posjeta;
- d) o svim posjetiteljima mora biti vođena evidencija s datumom ulaska i izlaska te svrhom posjete;
- e) prilikom svakog ulaska radnika i posjetitelja u objekt s peradi moraju se provoditi biosigurnosne mjere za sprječavanje unošenja i širenja bolesti, i to: korištenje zaštitne obuće i odjeće, dezinfekcija ruku i obuće pri ulasku u objekt, čišćenje, pranje i dezinfekcija obuće pri izlazu iz objekta;
- f) radnicima i posjetiteljima objekta potrebno je osigurati zaštitnu odjeću i obuću samo za tu namjenu te je zabranjen izlazak iz objekta u istoj zaštitnoj odjeći i obući;
- g) zaposlenici objekta ne smiju držati perad u svom domaćinstvu i
- h) zaposlenici objekta ne smiju raditi u drugim objektima za uzgoj peradi.

IV. NAČIN PROVEDBE MJERA I NADZOR

Članak 16.

(1) Mjere određene ovom Naredbom obavljaju veterinarske organizacije, veterinarske službe i veterinarske prakse, ovlaštene od strane Ministarstva poljoprivrede za obavljanje službenih aktivnosti u području zdravlja životinja.

(2) Provođitelji mjera propisanih ovom Naredbom dužni su napraviti plan njihovog provođenja te isti dostaviti nadležnoj ispostavi Sektora za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane Državnog inspektorata najkasnije sedam dana prije planiranog početka provedbe naređene mjere.

(3) Dijagnostičke pretrage, razudbu, patoanatomske i druge pretrage propisane ovom Naredbom obavljaju službeni laboratoriji Hrvatskog veterinarskog instituta (Veterinarski institut Zagreb, Veterinarski zavodi: Split, Rijeka, Križevci, Vinkovci i Centar za peradarstvo).

(4) Laboratorijsku dijagnostiku pojedinih bolesti, sukladno ovoj Naredbi, mogu obavljati i drugi službeni laboratoriji, i to:

a) Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (VF) za:

i) bolesti kopitara – Zavod za mikrobiologiju i zarazne bolesti s klinikom, IAKlab, ARTERlab,

ii) bolesti pčela – Zavod za biologiju i patologiju riba i pčela,

iii) klamidiozu ptica – Zavod za bolesti peradi s klinikom, Laboratorij za klamidije (CHLAMlab) i

iv) razudba i patoanatomske pretrage – Zavod za veterinarsku patologiju.

(5) Visinu cijena i opseg naknade za mjere propisane ovom Naredbom odlukom određuje ministar u skladu s člankom 101. stavkom 2. Zakona.

(6) Provedba mjera propisanih ovom Naredbom započinje 1. siječnja 2023. godine, osim u slučajevima kada su drugačiji rokovi provedbe određeni programima.

(7) Prilikom provedbe propisanih mjera ovlaštene veterinarne dužni su nesukladnosti goveda, ovaca i koza na gospodarstvu u odnosu na JRG/JROK prijaviti koristeći Priloge 7 i 8, odnosno 2 i 4, te ih putem elektronske pošte dostaviti na adresu veterinarstvo@mps.hr i nadležnoj veterinarskoj inspekciji. Sve ostale nesukladnosti i nemogućnosti provedbe mjera ovlaštene veterinarne dužni su prijaviti nadležnoj ispostavi veterinarskog ureda u roku ne dužem od 5 radnih dana.

(8) Nadzor provedbe mjera određenih ovom Naredbom provode veterinarski inspektori Državnog inspektorata.

(9) Ovlaštene veterinarske organizacije dužne su prilikom dostave računa uz račun priložiti specifikaciju iz koje se vidi broj i vrsta uzoraka te životinja, zasebno za svaku pojedinu mjeru ovisno o bolesti i vrsti životinje.

Članak 17.

(1) Uzorci koji se uzimaju u okviru provedbe ove Naredbe moraju se uzeti, čuvati i dostaviti u službeni laboratorij na odgovarajućoj temperaturi i na način da se spriječi kontaminacija i razlijevanje te očuva integritet uzorka kako bi uzorak bio prikladan za laboratorijsku pretragu.

(2) Uzorci moraju biti poslani u službeni laboratorij što je prije moguće, a najkasnije u roku 48 sati.

(3) U slučaju kada lovci uzimaju uzorke divljih životinja u svrhu provedbe mjera propisanih ovom Naredbom, dužni su dostaviti uzorke u nadležnu ovlaštenu veterinarsku organizaciju najbližu području lovišta koji obuhvaća većinu lovišta.

(4) Ovlašteni veterinar dužan je uz uzorak poslati čitko ispisan Obrazac za dostavu uzoraka na laboratorijsko pretraživanje iz Dodatka I ove Naredbe, s detaljno unesenim podacima u svim relevantnim poljima Obrasca, čime jamči sljedivost svakog pojedinog uzorka, a za svaki uzorak uzet od goveda te ostalih životinja s individualnom identifikacijskom oznakom mora čitko i precizno navesti broj ušne markice goveda ili individualne identifikacijske oznake ostalih životinja. Za uzorke divljih životinja obavezno mora biti naveden broj lovišta u kojem je životinja odstrijeljena ili nađena uginula te kada je primjenjivo i broj markice odstrijeljene divljači. Narudžba Obrasca obavlja se preko informacijskog sustava Ministarstva poljoprivrede (SVIS).

(5) Uzorke uzete tijekom razudbe i patoanatomske pretrage od strane djelatnika Veterinarskog fakulteta i Hrvatskog veterinarskog instituta potrebno je dostaviti u službeni laboratorij na čitko ispisanom Obrascu za dostavu uzoraka na laboratorijsko pretraživanje iz Dodatka I ove Naredbe, s detaljno unesenim podacima u svim relevantnim poljima Obrasca, čime se jamči sljedivost svakog pojedinog uzorka. Za svaki uzorak životinje s individualnom identifikacijskom oznakom mora se čitko i precizno navesti broj ušne markice ili individualne identifikacijske oznake. Za uzorke divljih životinja obavezno mora biti naveden broj lovišta u kojem je životinja odstrijeljena ili nađena uginula te kada je primjenjivo i broj markice odstrijeljene divljači. Narudžba Obrasca obavlja se preko informacijskog sustava Ministarstva poljoprivrede (SVIS).

(6) Obrazac iz Dodatka I ove Naredbe koristi se isključivo za dostavu uzoraka propisanih ovom Naredbom.

(7) Prilikom uzorkovanja ovlašteni veterinar jednu kopiju propisno ispunjenog i ovjerenog Obrasca iz stavka 4. ovog članka mora ostaviti subjektu. Obrazac koji prati uzorak(e) odnosi se isključivo na jedno gospodarstvo (JIBG) ili jedno lovište.

(8) Ovlaštene veterinarske organizacije dužne su dostavljati izvješća o svim provedenim mjerama sukladno ovoj Naredbi na način i u rokovima određenim od strane Ministarstva poljoprivrede.

(9) Službeni laboratorij dužan je jednom mjesečno elektronskim putem dostavljati izvješće Ministarstvu poljoprivrede, Upravi za veterinarstvo i sigurnost hrane o svim uzorcima koji su u laboratorij dostavljeni u stanju neprikladnom za laboratorijsku pretragu. O neprikladnim uzorcima službeni laboratorij je dužan izvijestiti i pošiljatelja uzoraka u pisanom obliku.

(10) Službeni laboratorij dužan je odmah elektronskim putem izvijestiti Ministarstvo poljoprivrede, Upravu za veterinarstvo i sigurnost hrane o uzorcima za koje se može posumnjati u sljedivost ili integritet uzorka te kada uzorci nisu dostavljeni u skladu s ovom Naredbom.

(11) Službeni laboratorij ne smije provesti traženu pretragu uzorka podrijetlom od bilo koje vrste životinje, uzetog u okviru provedbe ove Naredbe, ako uz uzorak nije dostavljen čitko ispisan Obrazac s detaljno unesenim podacima u svim relevantnim poljima Obrasca, čime se jamči sljedivost svakog pojedinog uzorka i u svim slučajevima kada je uzorak dostavljen u stanju neprikladnom za provedbu dijagnostičke pretrage.

(12) Nalaz svake laboratorijske pretrage propisane ovom Naredbom službeni laboratorij dostavlja Ministarstvu poljoprivrede, Upravi za veterinarstvo i sigurnost hrane u elektronskom obliku (PDF) na e-adresu: veterinarstvo.nalazi@mps.hr te pošiljatelju uzorka.

(13) Sektoru za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane Državnog inspektorata službeni laboratorij dostavlja samo nalaze laboratorijskih pretraga pozitivnog rezultata u elektronskom obliku (PDF) na e-adresu: veterinarstvo@dirh.hr.

(14) Ukoliko troškove laboratorijske pretrage propisane ovom Naredbom podmiruje subjekt ili držatelj kućnog ljubimca, laboratorij je dužan nalaze rezultata laboratorijskih pretraga dostaviti i subjektu, odnosno držatelju kućnog ljubimca.

(15) Ukoliko su obrasci za dostavu uzoraka za pretraživanje na određene bolesti životinja uspostavljeni u sustavu VetIs, umjesto obrasca iz Dodatka I ove Naredbe, koriste se obrasci iz VetIs sustava.

(16) Dodaci I – II tiskani su u Prilogu ove Naredbe i čine njezin sastavni dio.

V. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

Ova Naredba stupa na snagu prvoga dana od objave u »Narodnim novinama«.

Ministrica poljoprivrede
Marija Vučković, v. r.

DODATAK I

OBRAZAC ZA DOSTAVU UZORAKA NA LABORATORIJSKO PRETRAŽIVANJE							
		Naredba		Karantena		Zahtjev subjekta	Drugo (navesti)
Datum uzorkovanja:						Troškove snosi: Državni proračun	Troškove snosi: subjekt
Ime i prezime subjekta:				Adresa objekta:			
Mjesto:		Općina:		Županija:			
JIBG:			Registracijski br. klaonice/objekta (kad se uzorak uzima u klaonici/objektu):				
Vrsta proizvodnje:	ekstenzivno						
	intenzivno				jaja (rasplod)		ribe
	dob peradi:		rasplod		nesilice (konzum)		školjke
	dob peradi:		tov		nesilice (rasplod)		pčele
	dob pilića:		pilići		reprodukcija		sport / hobi
			jaja (konzum)		mlijeko		drugo:
Veličina uzgoja (Σ)	1 do 9		40 do 50		350 do 499		5000 do 9999

		10 do 19		51 do 99		500 do 999		10000 do 30000
		20 do 29		100 do 249		1000 do 2999		> 30000
		30 do 39		250 do 349		3000 do 4999		
GOVEDA, SVINJE, OVCE, KOZE, KONJI, PČELE, RIBE, ŠKOLJKE								
Životinje od kojih je uzet uzorak (broj/kategorija)								
Goveda	Svinje	Ovce		Koze		Konji	Pčele	Ribe/Školjke/ Temperatura vode pri uzorkovanju
Broj(evi) ušne(ih) markica ili drugih oznaka životinja od kojih je/su uzorci uzeti:								
Imuni status životinje (cijepljenja)			da	Naziv bolesti:				
			ne	Naziv (proizvođač) cjepiva:				
				Datum cijepljenja:				
PERAD								
Način peradarske proizvodnje:				kavezno držanje			Ukupan broj jata na farmi/ gospodarstvu: _____	
				podno držanje				
				slobodno držanje na otvorenom				

				drugo (navesti):				
								Broj objekta iz kojega je uzet uzorak
Broj nesilica na objektu						Broj tovnihi pilića na objektu		
Broj nesilica u pretraživanom(nim) jatu(ima):						Broj tovnihi pilića u pretraživanom(nim) jatu(ima):		
Broj rasplodne peradi na objektu						Broj purana na objektu		
Broj rasplodne peradi u pretraživanom(nim) jatu(ima):						Broj purana u pretraživanom(nim) jatu(ima):		
Imuni status peradi (cijepljenja)			Infekcija virusom newcastleske bolesti		da	Proizvođač cjepiva:		
					ne	Naziv cjepiva:		
						Datum cijepljenja:		
			Salmoneloza		da	Proizvođač cjepiva:		
					ne	Naziv cjepiva:		
						Datum cijepljenja:		
UZORAK								
Vrsta uzorka		krv				školjke (vrsta/e):		

(označiti)		organi (navesti koji):			trup peradi cekum peradi		
		feces (ako je skupni uzorak, navesti mjesto uzorkovanja):					
		navlake za obuću					
		jaja (navesti količinu)					
		urin			ovarijalna tekućina		
		mlijeko			ličinke (navesti čega):		
		obrisak (navesti čega):			lešina (navesti čega):		
		pobačeni fetus			drugo (navesti):		
		riba (navesti vrstu/e):					
Pretraživanje (navesti članak Naredbe):					Bolest (navesti):		
Datum slanja uzoraka u laboratorij:					Način dostave uzorka:		
Naziv laboratorija:							
Ime, prezime i br. ovlaštenja veterinaru koji je uzeo uzorak:							Potpis:
Naziv ovlaštene vet. organizacije:							Pečat:
Adresa:			Telefon/telefaks:			/	

DODATAK II

UZORKOVANJE ZBOG POBAČAJA

NAZIV BOLESTI	VRSTA ŽIVOTINJE				
	KRAVE	KOBILE/MAGARICE	KRMAČE	OVCE	KOZE
VIRUSNI ARTERITIS KONJA		X			
INFEKCIJA BAKTERIJAMA <i>Brucella abortus</i> , <i>B. melitensis</i> , <i>B. suis</i>	X		X	X	X
BOLEST AUJESZKOGA			X		
KLASIČNA SVINJSKA KUGA			X		
AFRIČKA SVINJSKA KUGA			X		
Q-GROZNICA	X			X	X
KONTAGIOZNI METRITIS KOBILA		X			